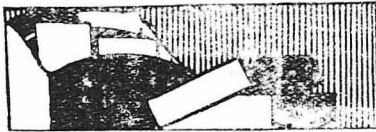
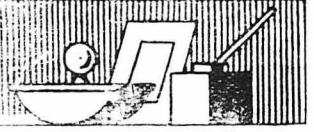

ΑΠΟ ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ

"Ένας Ιδιόρρυθμος Σκώτος πού έρχεται ν' άναστατώσει την Έλλάδα. Βίος και πολιτεία του Έδουάρδου Μάσσωνος. Ο συνήγορος του Γ. Μαυρομιχάλη και κατήγορος του Θ. Κολοκοτρώνη. Μιά φοβερή φράση του Νικηταρά, κ.λ.π. κ.λ.π.

Στά χρονικά της Έλληνικής Δικαιοσύνης ξεχωρίζει άδρή, περίεργη, εκφραστική ή μορφή του Έδουάρδου Μάσσωνος, του πρώτου μας Εισαγγελέως. Είνε ο φοβερός άνθρωπος που έζητησε και επέτυχε τη θανατική καταδίκη του ένδοξου στρατηλάτη Θεοδόρου Κολοκοτρώνη, του οποίου θα έπερτε το κεφάλι αν δεν έμεσοιλαβούσαν ψυχραιμότερες σκέψεις.

Ο Έδουάρδος Μάσσων, Σκώτος την καταγωγή, ήρθε στην Έλλάδα, μαζί με άλλους φιλλέηνες τώ 1824, και διευθύνθη στο Ναύπλιο. Έλαβε μέρος στον Έρπον Άγωνα και τώ 1827 διορίστηκε γραμματέας του λόρδου Κόχαν και της «Έλληνικής Στολαρχίας». Έλαβε τώ Άριστίο του Άγώνος και τώ βαθμό του λοχαγού της Φάλαγγος. Άλλα τώ στάδιο τώ Μάσσωνος δέν ήταν τώ στρατιωτικό. Άλλοι τον έσπουχνε ή ικανότητά του. Είκοσιπέντε μόλις έτων άζομψ, ξεχώριζε με τη φιλοπονία του, την αντίληψη του και την πολυμάθειά του. Έγνώριζε βασιμιά την άρχαία Έλληνική και Λατινική φιλολογία. Για την έποχή εκείνη ή ρητορική του ήταν φαινόμνο. «Μετειασιζέτω ειστόφρος τώ φοβερών όλων της πόρονίας» γράφει κάπου ο ποιητής Άλέξ. Σούτσος.

Ο νέος Μάσσων τόσο έξυπνος ήταν, ώστε κατορθώωσε σέ τέσσαρες μόνο μήνες νά μιλή και νά γράφει προχείρως τη νέα μας γλώσσα. Τόσο καλά ήξερε τή Λατινική, ώστε μπόροσε—όπως και ήρθε ο ίδιος κάποτε—ν' άγορεύη Λατινιστί έξη ολόκληρης ώρας! Στά 1825 έδίδασκε δορεάν στο Άλληλοδιδασκτικό Σχολείο του Ναυπλίου Έλληνιστί φιλοσοφία, πολιτική οίκονομία και...θεολογία! Ήταν τέρας σοφίας και εργατικότητας ο Σκώτος αυτός. Ο διάσημος Θεολόγος Φαρμακίδης εκήρτητε ότι «ο Μάσσων ήτο ζωσα είζών της άρετης και άπάτολος της Σκωτικής φιλοσοφίας».

Στην έποχή του Καποδίστρια, ο Μάσσων έγινε μέλος του «Θαλασσίον Δικαστηρίου» και έπειτα δικηγόρος στο Ναύπλιο, πρώτης τάξεως. Στη δίχη των δολοφόνων του άειμνήστου Κυβερνήτου, στις 7 Οκτωβρ. 1831 ήταν συνήγορος του κατηγορουμένου Γεωργίου Μαυρομιχάλη, τώ πολυθρύλητου «Μπενιζάδε Γιωργάνη». Άνάγκη νά σημειωθεί ότι ο Μάσσων, ήταν σφοδρός αντικαποδιστριακός και για τούτο ύπεστήριζε τώ Μαυρομιχάλη με φανατισμό. Ήταν όμως δικηγόρος χ α μ έ ν ης ύ π ο θ έ σ ε ω ς, για την όποιαν καταβοούσε ολόκληρο τώ Έθνος. Ο Μάσσων, χωρίς καθόλου νά έπέμβη στην ουσία, ύπεστήριζε ότι τώ Στρατιωτικόν Δικαστήριον (πού συνεδρίαζε στο φρούριο της Άκροναυπλίας), ήταν άναρμόδιο νά δικάζη τόν πελάτη του, λόγω τού ότι ο Γ. Μαυρομιχάλης διετέλεσε μέλος τών Έθνικών Συνελεύσεων και έπομένως μόνο από μία τέτοια Συνέλευση μπόροισε νά δικασθή. Τότε συνέβη ένα αξιοσημείωτο και χαρακτηριστικό έπεισόδιο, πού μαρτυρεί τη φρίκη της ύποθέσεως.

Πρόεδρος τού Στρατοδικείου ήταν ο στρατηγός Νικηταράς, ο περιώνυμος Τουρκοφάγος. Όταν ο Μάσσων, με ζορηότητα και σθεναρή φωνή άνέπτυσε την ύπεράσπιση, εκτεινόμενος σέ νομικές και πολιτικές θεωρίες, ο πρόεδρος Νικηταράς εκληττόμενος για τη μαχητικότητα του, τόν δίκουσε και προεξοφλών την άπόφαση τού Δικαστηρίου, έφώναξε την περίφημη εκείνη φράση :

— Μάσσωνα, Μάσσωνα, τι τά θέλεις αυτά ; Μάχαρην έδοικες, μάχαρην θά λάβης !...

Και την ίδια μέρα βγήκε ή άπόφαση τού θανάτου. Την άλλη, ο Μπενιζάδες Γιωργάνης έτουφεκίσθη. Ο Μάσσων παραστάθηκε στο πλευρό τού καταδίκου ώς την τελευταία στιγμή. Όλη του όμως αυτή ή διαγωγή δυσαρέστησε τόν κόσμο.

Έπί της βασιλείας τού Όθωνος, ο Μάσσων άναδείχθηκε διαπρεπέστατος δικαστικός. Τ' όνομά του ένέμιζε όλην την Έλλάδα. Έγινε ο πρώτος Γενικός Εισαγγελέως τού Έλληνικού Κράτους και οργανωτής της Εισαγγελικής ύπηρεσίας. Διεκρίθη όταν έπολέμησε τώ δικαστικό εκείνο δόγμα ότι «καλλίτερα ν' άπολυθούν έκατό ένοχοι παρά νά καταδικασθή ένας άθώος».

Κατά τώ 1834 συνετάραξε την Έλλάδα μία μεγάλη δίχη: Ο στρατηλάτης Θεόδωρος Κολοκοτρώνης και ο έξοχος στρατηγός Δημ. Πλαπούτας κατηγορήθηκαν ότι ήθελαν νά παραδώσουν την Έλλάδα στους Ρώσους και εισήχθησαν σέ δίχη «έπι έσχάτη προδοσία» ! Δυστυχώς στην περίπτωση αυτή ο Μάσσων, φανατικός οπαδός τού Άγγλικού κόμματος, δέ μπόρεσε νάνυμφθη έπάνω από τώ πάθος του και άφησε την ψυχή του νά παρουσθη σέ τέτοιο βαθμό ώστε νά ζητήσει τη θανατική καταδίκη τών δυο μεγάλων άνδρων τού Άγώνος. Και όχι μόνο τούτο, άλλ' άφησε άδιαφορήματα την άντιβασιλεία τη Βασιλική νά έπέμβη στη δίχη και ν' άπειλήγη με τίς λογγες τόν πρόεδρο Πολυζωΐδη και τώ δικαστή Τερτσέση νά ύπογραψουν την άδικη άπόφαση ! Τά γεγονότα αυτά έξήγησαν την έθνική συνείδηση και ο Μάσσων πολύ δικαίως, έγινε μισητός στο Έθνος.

Έτσι έδρασε ο φοβερός άνθρωπος στα χρόνια της Άντιβασιλείας. Κατά τώ 1840 τόν βροίκοιμε δικηγόρο στας Άθήνας, πάντοτε διαπρεπή. Έδίδασκε και στο Πανεπιστήμιο δυο φορές την έβδομάδα. Ως δικηγόρος ο Μάσσων έλαβε μέρος στην πολύροτο δίχη της «Φιλοσοφώδου Έταιρείας». Άρχηγοί αυτής και κατηγορούμενοι ήταν ο Νικηταράς, ο Τουρκοφάγος, ο Γεώργιος Καποδίστριας, νεότερος αδελφός τού Κυβερνήτου, και ο Ν. Ρενιέρης. Κατηγορούντο ότι με την Έταιρεία τους είχαν θέσει σκοπό την άπελευθέρωση της Ήπειρου, Θεσσαλίας και Μακεδονίας, την ύποστήριξη της Όρθοδόξου Θρησκείας και την έξθρόνιση τού «άλλοθρησκου» βασιλέως Όθωνος, τόν όποιον έν άνάγκη, θά έσοτόταν άντως διέδιδαν οι κατηγοροί. Συνήγοροι ήταν, πλην τού Μάσσωνος, οι διαπρεπέστεροι τών τότε νομοφρόνοι. Η δίχη έγινε πολυθρύλητη και άνεστατόσε τας Άθήνας. Τότε συνέβη ν' ένα έπεισόδιο παραδόχο και πρωτοφανές στα δικαστικά χρονικά. Ένώ οι άλλοι δικηγόροι ύπερήσπισαν τούς πελάτες τους με πνεύμα ένιαίας ύπερασπίσεως για όλους τούς κατηγορουμένους, ο Μάσσων τούς διήρесе και από συνήγορος έγινε κατηγορος τών δυο ! Υπεστήριξε ότι ή ύπόθεσις ήταν πολιτική ραδιουργία ξένης δυνάμεως, της Ρωσίας και έπέβηρνε τώ Νικηταρά και τόν Καποδίστρια, οι όποιοι έγιναν ως έλεην, όργανα τών Ρώσων και ήσαν και οι άρχηγοί της Έταιρείας, ένό ο πελάτης τόν Ρενιέρης ήταν άπλοως ύπηρετής τόν στην Έταιρεία ! Γενικήν κατάπληξην έπροξάλεσαν τά λόγια τού αυτά στους άλλους συνήγορους, στους δικαστάς και στο άκουστήριο ! Άναστάσεσις στην αίθουσα. Οι άλλοι δικηγόροι όνόμισαν τόν τρόπο αυτό τού Μάσσωνος «κακούθεια και κακεντρέχεια». Η άπόφαση άπόωσε τούς κατηγορουμένους, τούς έθεσε όμως ύπό άστυνομική έπιτήρηση. Ο Νικηταράς έτέθη και σέ διαθεσιμότητα ν' έξορισθή στην Αίγνα. Έν τούτοις ο Μάσσων στα 1841 διορίστηκε Άρειοπαγίτης. Κατά τώ 1845 παρητήθη, μετέβη στην Ίσραυλία, όπου διορίστηκε καθηγητής «της Έλληνικής Έκκλησιαστικής τού Εισαγγελίου τών Έρδομηκοντα» και έξέδοκε άγχιότι και έλληνιστί την έφημερίδα «Φιλελληνική Σημεία».

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ ΣΤ' ΑΗΔΟΝΙ

Του Ρουσόφ

Μόλις θά πιής την αυγινή δοραία, ώ πουλί τού δάσου, μέρα και νύχτα στα πυκνά χαμοζάδα κρυμένο, τότε άρχινάς άτέλειωτο τραγούδι τονισμένο σ' ένα χαρούμενο σκοπό κουνώντας τά φτερά σου.

Κι' έμένα ή μοίρα τη φωνή την έχει χαρισμένη νά τραγουδώ στο δάσος αυτό τ' άγαπητό κρυώνοντας άρμονικά ψέλωνο κι' έγώ, μά άδιάλοτα θρηνώνας γιατί έχω πάντα την ψυχή στα δάκρυα μου λουσιμένη.

Σέ ξεπερνώ στο λάλημα. Τρεις μήνες έχεις μόνο ένό ή παραπονιάρικη φωνή μου άζέοιο χρόνο γρουσιέται άφρόντας μά ίσομορφη σελήρηά με βασιανίσει.

Μά άλλοιμονο ! * Αν άληθινά μά άγάπη σέ φρωτίξη ή στα τραγούδια τούς γλυκύους ήχους, άηδόνι, [δός μου ή μέσε στο δάσος άσε με νά ζλαίγω μοναχός μωυ !

